

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

OR-03.0003.278.2011

Kraków,

05 MAJ 2011

**Pani
Małgorzata Jantos
Radna Miasta Krakowa**

W odpowiedzi na Pani interpelację w sprawie starań Krakowa o nadanie tytułu „Kraków City of Literature” oraz przeprowadzenia wstępnego audytu w zakresie środków przeznaczanych przez Miasto na wydarzenia związane z literaturą, w tym działalność bibliotek, zgłoszoną na sesji Rady Miasta Krakowa w dniu 13 kwietnia 2011 r., uprzejmie informuję:

Kraków jest miastem literatury, miastem pisarzy i poetów. Wydarzenia związane z upowszechnianiem i promocją literatury, jej twórców - autorów, są w rozmaity sposób wspierane przez Miasto, zarówno za pośrednictwem gminnych instytucji kultury, jak i w drodze odrębnych programów.

Uprzejmie informuję, iż dane na temat tego rodzaju działalności kulturalnej w Krakowie gromadzi Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK oraz Krakowskie Biuro Festiwalowe, zaś zakres tych danych – które przedstawiam poniżej – jest wystarczający dla aktualnych potrzeb. Przeprowadzenie profesjonalnego audytu wymagałoby dłuższego czasu na jego realizację.

1. Stypendia twórcze w dziedzinie literatury (nie przyznaje się osobnych stypendiów dla tłumaczy):

W latach 1994-2010 przyznano 31 stypendiów w dziedzinie literatury. W 2010 r. stypendium otrzymał Mateusz Pakuła, w 2009 – Robert Król, w 2008 – Anna Kapusta i Tomasz Pułka, w 2007 – Aneta Kielan i Daniel Lizoń. Wartość 1 stypendium w 2010 r. wyniosła 8 000 zł, w 2009 – 8 615 zł, a w 2008 – 9 333 zł.

2. Nagrody Miasta Krakowa w dziedzinie literatury

A/ W latach 1994-2010 przyznano 15 nagród w dziedzinie literatury.

Laureaci: Jan Pieszczachowicz (2010), Stanisław Bryndza-Stabro (2009), prof. dr hab. Franciszek Ziejka (2009), prof. dr hab. Marta Wyka (2008), Ryszard Krynicki (2007), Adam Zagajewski (2006), prof. dr hab. Tadeusz Ulewicz (2006), Józef Baran (2004), Karolina Grodziska (2004), prof. dr hab. Jan Błoński (2002), prof. dr hab. Maria Podraza-Kwiatkowska

(2002), Jan Józef Szczepański (2001), Leszek Elektorowicz (2000), Julian Koinhauser (1998), Ewa Lipska (1995).

Wartość 1 nagrody w latach 2009-2010 wynosiła 30 000 zł, w 2008 r. – 35 000 zł.

B/ Udział Miasta w organizacji uroczystości wręczenia Nagrody im. J. Długosza (wręczana w ramach Targów Książki w Krakowie).

Nagroda za najlepszą książkę roku w dziedzinie szeroko rozumianej humanistyki przyznawana od 1997 r. na **Targach Książki w Krakowie**.

W latach 2008-2010 udział Gminy Kraków stanowił corocznie kwotę 15 000 zł.

C/ Nagroda im. Kazimierza Wyki (krytyka literacka).

Nagroda Marszałka Województwa Małopolskiego i Prezydenta Miasta Krakowa za wybitne osiągnięcia w dziedzinie eseistyki oraz krytyki literackiej i artystycznej im. Kazimierza Wyki. Nagroda im. Kazimierza Wyki należy aktualnie do nielicznych w tym zakresie nagród w Polsce. Jest bardzo wysoko oceniana zarówno przez teoretyków literatury i sztuki, jak i samych twórców. Nagroda ta nie tylko przypomina o wadze humanistycznego powołania, ale jest także wyrazem mecenatu władz samorządowych w dziedzinie kultury.

W latach 2009-2010 udział Gminy Kraków stanowił corocznie kwotę 10 000 zł, w 2008 – 5 000 zł.

D/ W 2011 r. Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego przygotował projekt uchwały RMK w sprawie przystąpienia Gminy Miejskiej Kraków do Międzynarodowej Sieci Miast Pisarzy Uchodźców ICORN. Projekt od dnia 24 marca br. pozostaje w trakcie akceptacji poszczególnych wydziałów UMK. Termin wprowadzenia uchwały pod obrady Rady Miasta Krakowa został ustalony na 11 maja 2011 r. Podjęta uchwała będzie wymagać uzyskania akceptacji Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

3. Publikacje

Miasto corocznie wspiera różnorodne publikacje literackie i artystyczne, zarówno w ramach zakupu usług, jak i w ramach dotacji podmiotowej, udzielanej gminnym instytucjom kultury.

A/ Publikacje zrealizowane w latach 2005 – 2010 z udziałem środków Gminy Miejskiej Kraków, ze środków Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Miasta Krakowa.

Rok	Liczba publikacji wydanych z udziałem środków Gminy Miejskiej Kraków	Wielkość wydatkowanych środków
2010	21	198 260 zł
2009	39	549 800 zł
2008	68	1 018 578 zł
2007	43	369 525 zł
2006	50	488 200 zł
2005	37	329 500 zł
RAZEM	258	2 953 863 zł
średnio	1 dofinansowana publikacja	11 449,08 zł

Ponadto Biuro Marketingu Turystycznego Miasta wydało w 2009 r. folder pt.: „Literacki Kraków” w nakładzie 12 000 szt. w dwóch wersjach językowych: polskiej (nakład 6 000 szt.) i angielskiej (6 000 szt.). Całkowity koszt wydania ww. opracowania wyniósł 9 038 zł brutto.

B/ Inicjatywy gminnych instytucji kultury nigdy nie są w całości finansowane ze środków z dotacji gminnej (zwykle instytucje te poszukują sponsorów), stąd trudne jest pobieżne oszacowanie udziału finansowego Miasta. W ramach dotacji pokrywane są koszty osobowe oraz koszty administracyjne (np. koszty lokalu i telefonów wykonywanych w sprawie publikacji), przy czym osoba w ramach etatu zajmuje się różnymi zadaniami, nie tylko daną publikacją. Przykładem może być dystrybuowany w całej Polsce kwartalnik „Fragile”.

Wydawcą pisma od czerwca 2008 r. jest miejska instytucja kultury – Śródmiejski Ośrodek Kultury. Dotychczas ukazało się 11 numerów. Pismo jest dystrybuowane przez sieć Empik i dostępne w całej Polsce.

Kwartalnik „Fragile” koncentruje się na kulturze współczesnej. Autorzy tekstów dokonują analiz i oceny najciekawszych zjawisk kulturowych i ich odbioru. Materiały tekstowe każdego z numerów kwartalnika organizowane są wokół wybranego tematu. Odwołują się one do istotnych zagadnień społecznych, politycznych i estetycznych. Często poruszają problemy aktualnie obecne w obszarze kultury międzynarodowej. Publikacje stanowią głos w dyskusji o stanie współczesności, są analizą rzeczywistości i uwikłania w niej człowieka, mają zachęcać do indywidualnych przemyśleń, wpływając na kształt debaty publicznej. Dotychczasowe numery były poświęcone następującym zagadnieniom: tabu, nowe technologie, fanatyzm, luksus, podróż, okrucieństwo, uwodzenie, żart, ekologia, świętowanie, kolekcjonerstwo, patos (w przygotowaniu).

Tematy są prezentowane z punktu widzenia różnych dziedzin kultury i w oparciu o praktykowaną w ich obszarze metodologię badań. Wszechstronne ujęcie tematu ma służyć wyeksponowaniu zróżnicowanego kontekstu funkcjonowania kultury: społecznego, politycznego, międzynarodowego czy lokalnego.

Stałe działy pisma to: literatura, sztuka, muzyka, teatr, film, archeologia, antropologia i filozofia, dzięki czemu charakter pisma jest interdyscyplinarny. Wzajemne oddziaływanie na siebie dziedzin nauki bardzo dobrze odpowiada, zdaniem redakcji, obrazowi współczesności.

Na łamach „Fragile” publikowane są teksty recenzujące i komentujące bieżące wydarzenia kulturalne: spektakle, festiwale, wystawy, koncerty i publikacje książkowe, stawiane są pytania o rolę i misję sztuki, w jej różnych wymiarach i odmianach (m.in. literatury, filmu czy muzyki). Publikowane są także wywiady, zarówno z twórcami i artystami na temat ich aktualnej pracy, jak i z osobami decydującymi o kształcie instytucji kultury w Polsce.

W kwartalniku publikowane są teksty krytyczne, naukowe, eseje, wywiady, recenzje, poezja i bogaty materiał ilustracyjny. Artykuły dotyczą kultury polskiej i zagranicznej, także zjawisk niszowych. Publikowane tu teksty są często pierwszymi omówieniami zjawisk, np. ścieżek dźwiękowych do włoskich filmów giallo, czy kultury muzycznej Samów, przybliżają osoby mało znane w Polsce, ale docenione poza naszymi granicami, np. wywiad z wybitnym, otrzymującym prestiżowe nagrody, indyjskim poetą Aśokiem Wadźpeji (przeprowadzony przez Józefa Barana).

Koszt wydania jednego numeru kwartalnika stanowi kwotę ok. 8 000 – 10 000 zł, a nakład 1 000 egz., z czego 760 dystrybuowanych przez sieć Empik (ok. 600 egz. jest sprzedawanych, dotychczas w cenie 5 zł, aktualnie, m. in. ze względu na wzrost stawki podatku VAI – 7 zł). W 2010 roku dotacja celowa z budżetu Miasta na ten cel wynosiła 5 000 zł.

Oszacowanie w tak krótkim czasie, jakiego rzędu środki przeznacza Miasto rocznie na wszelkie cykliczne wydarzenia związane z literaturą (w tym np. spotkania z pisarzami, czytanie poezji) jest utrudnione. Są to często elementy interdyscyplinarnych działań w ramach działalności bieżącej domów i ośrodków kultury oraz bibliotek.

4. Biblioteki

Gmina Miejska Kraków jest organizatorem dla **4 bibliotek publicznych (Krowoderska Biblioteka Publiczna, Nowohucka Biblioteka Publiczna, Podgórska Biblioteka Publiczna i Śródmiejska Biblioteka Publiczna), które prowadzą 67 agend i filii.**

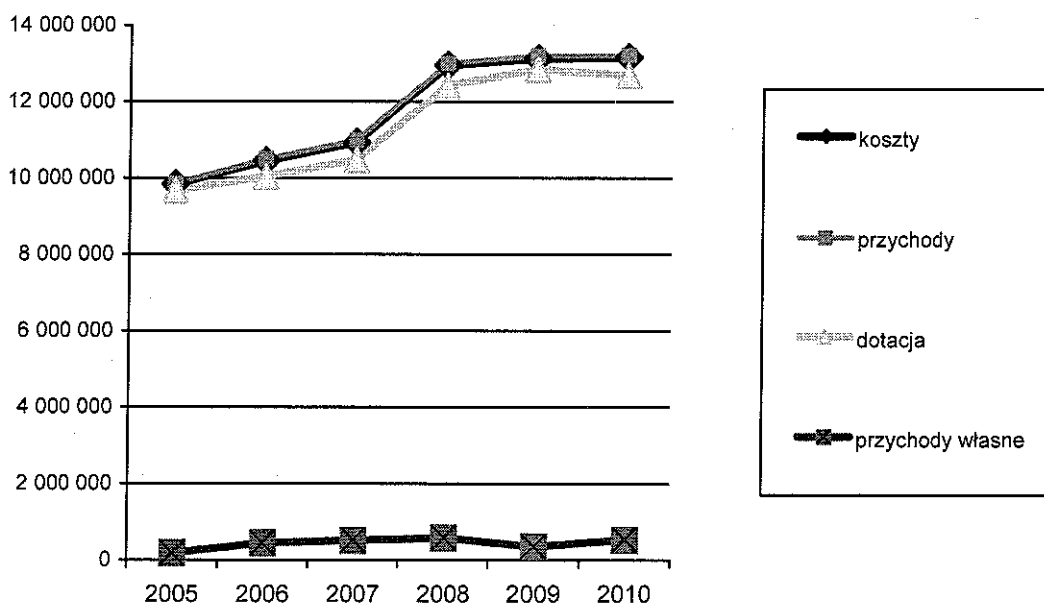
Z budżetu Gminy są także wspierane finansowo biblioteki funkcjonujące w strukturach innych publicznych instytucji kultury, tj. biblioteka przy Nowohuckim Centrum Kultury oraz dwie biblioteki Ośrodka Kultury im. C. K. Norwida, w tym w Klubie „Kuznia”.

**Dotacja przekazywana przez Gminę Miejską Kraków
w latach 2005-2010 gminnym bibliotekom (w zł)**

rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011 (plan)
kwota	9 670 460	10 043 050	10 478 500	12 423 280	12 851 250	12 681 700	14 103 100

Opracowanie: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK

Koszty i przychody gminnych bibliotek w latach 2005-2010

Biblioteki (4)	2005	2006	2007	2008	2009	2010
<i>koszty</i>	9 832 355	10 439 281	10 931 586	12 951 233	13 131 350	13 161 101
<i>przychody</i>	9 851 669	10 491 400	10 989 921	13 005 651	13 200 656	13 210 526
<i>dotacja</i>	9 670 460	10 043 050	10 478 500	12 423 280	12 851 250	12 681 700
<i>przychody własne</i>	181 209	448 350	511 421	582 371	349 406	528 826

Opracowanie: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK

Przychody własne bibliotek są niewielkie ze względu na zapisy art. 14 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. Nr 85, poz. 539 z późn. zm.). Artykuł 14 mówi, iż usługi bibliotek, których organizatorami są samorządy gminne „są ogólnie dostępne i bezpłatne” z zastrzeżeniem ust. 2 ww. artykułu, tj.:

Art. 14. 2. Opłaty mogą być pobierane:

- 1) za usługi informacyjne, bibliograficzne, reprograficzne oraz wypożyczenia międzybiblioteczne,
- 2) za wypożyczenia materiałów audiowizualnych,
- 3) w formie kaucji za wypożyczone materiały biblioteczne,
- 4) za niezwrócenie w terminie wypożyczonych materiałów bibliotecznych,
- 5) za uszkodzenie, zniszczenie lub niezwrócenie materiałów bibliotecznych.

Wysokość opłat za ww. usługi nie może przekraczać kosztów wykonania usługi (art. 14 ust. 3 ww. ustawy).

Dotacje dla bibliotek z budżetu Gminy Miejskiej Kraków

NAZWA BIBLIOTEKI	Dotacje z budżetu Gminy Miejskiej Kraków						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011 [plan]
Krowoderska Biblioteka Publiczna	2 163 100	2 238 750	2 348 400	2 756 500	2 808 600	2 790 000	3 054 000
Nowohucka Biblioteka Publiczna	2 457 700	2 547 750	2 706 200	3 185 000	3 303 000	3 275 000	3 702 000
Podgórska Biblioteka Publiczna	2 946 700	3 063 050	3 136 100	3 763 900	3 939 000	3 857 700	4 355 600
Śródmiejska Biblioteka Publiczna	2 102 960	2 193 500	2 287 800	2 717 880	2 800 650	2 759 000	2 991 500

Opracowanie: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK, na podstawie danych UMK

Zasoby gminnych bibliotek - liczba woluminów w latach 2005–2010

NAZWA BIBLIOTEKI	Liczba woluminów					
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Krowoderska Biblioteka Publiczna	295 099	290 631	278 571	263 715	245 103	203 915
Nowohucka Biblioteka Publiczna	422 938	427 137	423 555	423 282	418 777	406 578
Podgórska Biblioteka Publiczna	360 317	370 172	373 724	375 696	370 754	366 687
Śródmiejska Biblioteka Publiczna	297 639	282 985	254 418	250 247	243 326	243 899

Opracowanie: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK, na podstawie danych UMK

**Zasoby bibliotek w strukturach samorządowych instytucji kultury
niemających statusu bibliotek**

Biblioteki w strukturach innych instytucji kultury	Liczba woluminów					
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Biblioteki przy OK im. C.K. Norwida	96 668	97 080	97 095	96 753	95 154	93322
Biblioteka przy Nowohuckim Centrum Kultury	43 519	44 011	44 300	43 588	43 129	43162

Opracowanie: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK, na podstawie danych UMK

Ilość woluminów skatalogowanych w bazie elektronicznej (stan na 31 grudnia 2010 r.)

NAZWA BIBLIOTEKI	Liczba woluminów ogółem	Zbiory specjalne (jedn. ewid.)	Liczba woluminów skatalogowanych w bazie elektronicznej
Krowoderska Biblioteka Publiczna	203 915	615	203 300
Nowohucka Biblioteka Publiczna	406 578	880	337819 książki 880 zbiory spec.
Podgórska Biblioteka Publiczna	366 687	469	306 634
Śródmiejska Biblioteka Publiczna	243 899	2728	100,00%
Biblioteki w strukturach innych instytucji kultury	Liczba woluminów ogółem	Zbiory specjalne (jedn. ewid.)	Liczba woluminów skatalogowanych w bazie elektronicznej
Biblioteki przy OK im. C.K. Norwida	93 701	379	22583
Biblioteka przy Nowohuckim Centrum Kultury	43 162	0	8638

Opracowanie: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK, na podstawie danych UMK

Zakup nowości w bibliotekach gminnych w latach 2009-2010

NAZWA BIBLIOTEKI	Liczba woluminów		Koszt zakupu [zł]	
	2009	2010	2009	2010
Krowoderska Biblioteka Publiczna	3814	2774	76994,15	66252,52
Nowohucka Biblioteka Publiczna	5615	5453	109 089	115 896,06
- w tym ze środków własnych	-	-	100 808 zł	102 796,06 zł
- książki	5261	5300	100 794	112 418
- zbiory specjalne	354	153	8295	3478,06
Podgórska Biblioteka Publiczna		5565		120 201,57
Śródmiejska Biblioteka Publiczna	4167	3119	94395,88	83 819,08
Biblioteki w strukturach innych instytucji kultury	Liczba woluminów		Koszt zakupu [zł]	
	2009	2010	2009	2010
Biblioteki przy OK im. C.K. Norwida	462	455	11 514,57	10 327,5
Biblioteka przy Nowohuckim Centrum Kultury	15	70	608,70	873,92

Opracowanie: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK, na podstawie danych UMK

**Skala oddziaływania. Liczba wypożyczeń w bibliotekach gminnych w Krakowie
w latach 2005-2010**

Instytucja	Liczba wypożyczeń					
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Krowoderska Biblioteka Publiczna	776 574	787 679	759 992	718 124	684 823	
Nowohucka Biblioteka Publiczna	873 919	891 233	869 654	774 669	729 596	726 505
Podgórska Biblioteka Publiczna	904 056	964 406	919 166	855 483	822 978	778 559
Śródmiejska Biblioteka Publiczna	730 994	672 305	631 479	557 802	524 469	476 725

Opracowanie: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK

Liczba wypożyczeń w bibliotekach w strukturach innych gminnych instytucji kultury

Biblioteki w strukturach ośrodków kultury	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Biblioteka przy OK im. C.K. Norwida	39 215	65 958	57 908	59 509	54 276	40 529
Biblioteka przy Nowohuckim Centrum Kultury	15 000	18 055	18 479	11 668	34 303	34333

Opracowanie: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK

Liczba czytelników/użytkowników w bibliotekach samorządowych w Krakowie

Instytucja	Liczba użytkowników					
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Krowoderska Biblioteka Publiczna	30 525	29 626	28 210	27 014	27 410	
Nowohucka Biblioteka Publiczna	37 581	37 452	35 897	34 090	33 384	32 613
Podgórska Biblioteka Publiczna	41 208	40 180	38 965	36 595	36 534	34 709
Śródmiejska Biblioteka Publiczna	28 345	27 016	25 373	24 215	24 455	25 265
Biblioteki w strukturach ośrodków kultury	Liczba użytkowników					
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Biblioteki przy OK im. C.K. Norwida	5 712	5 971	5 406	5 098	4 715	4 399
Biblioteka przy Nowohuckim Centrum Kultury	1000	890	1 038	900	880	900

Opracowanie: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK

Biblioteki nie poprzestają na udostępnianiu swoich zbiorów, prowadzą szeroką działalność informacyjną, coraz częściej organizują wystawy, konkursy plastyczne, a nawet koncerty.

Gminne biblioteki zabiegają o czytelników. Dostosowują swoje programy do oczekiwań lokalnych społeczności, nie poprzestając na gromadzeniu, opracowywaniu i udostępnianiu księgozbiorów. Prowadzą szeroką działalność kulturalno-oświatową i informacyjną, organizując promocje wydawnictw, spotkania autorskie, quizy i konkursy literackie, prelekcje, lekcje biblioteczne, wieczory baśni i poezji, inscenizacje, recitale autorskie, wystawy.

Liczba imprez w bibliotekach i ich odbiorcy w roku 2009

Biblioteka	2009		2010	
	Liczba imprez	Liczba uczestników	Liczba imprez	Liczba uczestników
Krowoderska Biblioteka Publiczna	330	8 274	354	8768
Nowohucka Biblioteka Publiczna	656	10 771	587	10 078
Podgórska Biblioteka Publiczna	359	6 635	278	5379
Śródmiejska Biblioteka Publiczna	333	6 775	304	6588

Opracowanie: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK

Liczba imprez w bibliotekach w roku 2009 z uwzględnieniem różnych kategorii

Rodzaj imprezy w bibliotece	Krowoderska Biblioteka Publiczna	Nowohucka Biblioteka Publiczna	Podgórska Biblioteka Publiczna	Śródmiejska Biblioteka Publiczna
Lekcje biblioteczne	43	218	126	41
Spotkania autorskie	8	40	10	20
Prelekcje, odczyty i wykłady	6		27	11
Wystawy	40	40	12	159
Konkursy (np. literackie i plastyczne)	29	79	57	6
Głośnie czytanie literatury	44	154	-	-
Warsztaty czytelnicze	30		-	-
Warsztaty teatralne	-	-	14	6
Spotkania edukacyjne	-	-	-	45

Opracowanie: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK

Liczba imprez w bibliotekach w roku 2010 z uwzględnieniem różnych kategorii

Rodzaj imprezy w bibliotece	Krowoderska Biblioteka Publiczna	Nowohucka Biblioteka Publiczna	Podgórska Biblioteka Publiczna	Śródmiejska Biblioteka Publiczna
Lekcje biblioteczne	57	138	-	55
Spotkania autorskie	6	1	7	34
Prelekcje, odczyty i wykłady	1	21	34	60
Konkursy (np. literackie i plastyczne)	22	66	46	5
Głośne czytanie literatury	43	172	20	86
Warsztaty czytelnicze	24		13	47
Przeglądy nowości wydawniczych, dyskusje o książce	6	87 (w tym spotkania poetyckie)	7	4
Warsztaty teatralne	-	-	-	7
Spotkania edukacyjne	33	-	-	6
Wystawy	49	740 (w tym 310 literackich)	502 (w tym 284 literackie)	407
Inne	64	102	39	-

Opracowanie: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK

Środki finansowe przeznaczane przez biblioteki gminne na spotkania autorskie i projekty edukacyjne w obszarze literatury w 2010 r.

NAZWA BIBLIOTEKI	2010
Krowoderska Biblioteka Publiczna	300 zł
Nowohucka Biblioteka Publiczna	1 200 zł
Podgórska Biblioteka Publiczna	1 700 zł
Śródmiejska Biblioteka Publiczna	7 500 zł
RAZEM:	10 700 zł

Opracowanie: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK, na podstawie danych UMK

Na początku 2006 r. biblioteki miejskie dysponowały 117 komputerami, w tym 108 terminali było podłączonych do internetu, a 47 z nich było dostępnych dla użytkowników bibliotek. Na dwóch pracowników krakowskich bibliotek miejskich w 2006 r. przypadał jeden komputer. W 2010 r. liczba komputerów wzrosła niemal trzykrotnie w stosunku do roku 2005.

Wg wskaźnika IFLA (Działalność bibliotek publicznych: standardy międzynarodowe IFLA-UNESCO, Warszawa 2002) na 5000 mieszkańców w bibliotece powinno być zapewnione 1 stanowisko do bezpośredniego użytku czytelników. Przy liczbie 757 700 mieszkańców Krakowa w bibliotekach powinny być dostępne 152 komputery. W roku 2010 komputerów z ogólnodostępnym internetem w bibliotekach miejskich było 124, tj. niemal trzykrotnie więcej niż w roku 2005.

Liczba komputerów w miejskich bibliotekach publicznych
Zestawienie porównawcze rok 2005, 2008 i 2010

Nazwa biblioteki*	2005				2008				2010			
	Liczba komputerów				Liczba komputerów				Liczba komputerów			
	ogółem	dla użytkowników	w tym z dostępem do internetu		ogółem	dla użytkowników	w tym z dostępem do internetu		ogółem	dla użytkowników	w tym z dostępem do internetu	
			ogółem	bezpłatnym dla użytkowników			ogółem	bezpłatnym dla użytkowników			ogółem	bezpłatnym dla użytkowników
Krowoderska Biblioteka Publiczna	28	12	26	12	58 (w tym 2 serwery)	26	58	26	67	27	67	27
Nowohucka Biblioteka Publiczna	20	4	20	4	79	28	79	28	89	33	89	33
Podgórska Biblioteka Publiczna	31	11	29	11	75	24	72	24	100	30	100	30
Śródmiejska Biblioteka Publiczna	38	23	33	20	84	33	84	33	88	36	83	36
Ogółem:	117	50	108	47	296	111	293	111	339	124	334	124

Opracowanie: Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK

Trzy spośród gminnych bibliotek korzystają ze Zintegrowanego Systemu Bibliotecznego SOWA2. Zalety systemu i korzyści dla użytkowników, wynikające z prowadzenia wypożyczeń z wykorzystaniem programu komputerowego SOWA2 na przykładzie Śródmiejskiej Biblioteki Publicznej:

- Wszystkie zbiory są wprowadzone do katalogu komputerowego. Czytelnik, bez konieczności odwiedzenia biblioteki, może dowiedzieć się czy poszukiwana pozycja znajduje się w zbiorach ŚBP, w jakiej filii i zdobyć informacje dotyczące dostępności (dostępna, wypożyczona, w opracowaniu, tylko na miejscu).
- Bez wychodzenia domu można zamawiać lub recenzować wybrane pozycje.
- Przy pomocy Internetu czytelnik może samodzielnie przedłużyć wypożyczone przez siebie pozycje (tylko w przypadku, gdy termin zwrotu nie został przekroczony).
- Kartoteka czytelnika jest dostępna we wszystkich skomputeryzowanych filiach, dlatego czytelnik wprowadzony do kartoteki może korzystać ze wszystkich skomputeryzowanych filii ŚBP bez konieczności ponownego zapisu.
- Na prośbę czytelnika, bibliotekarz jest w stanie przedstawić historię wypożyczeń danego czytelnika (np. gdy ma wątpliwości czy czytał już wybraną pozycję).
- Na prośbę czytelnika, bibliotekarz jest w stanie podać przewidywany termin zwrotu wybranej pozycji (o ile jest ona właśnie wypożyczona przez kogoś innego).
- Obsługa czytelnika jest szybsza i łatwiejsza. Po odczytaniu kodu kreskowego ze zwróconej książki lub karty bibliotecznej, natychmiast pokazuje się kartoteka czytelnika.
- Jeśli czytelnik poda swój adres e-mailowy, system wysyła przypomnienia o konieczności zwrotu przetrzymanych materiałów.
- Prowadzenie wypożyczeń przy wykorzystaniu programu SOWA2 znacznie zmniejsza możliwość powstania pomyłek.

- Po zakończeniu komputeryzacji wszystkich filii i zainstalowaniu odpowiedniego modułu, użytkownicy będą mieli możliwość korzystania z multiwyszukiwarki, czyli wyszukiwania wybranej pozycji w 4 bibliotekach miejskich.

Na przykładzie Nowohuckiej Biblioteki Publicznej przedstawiam poniżej aktywność bibliotek w zakresie promocji literatury:

W ramach posiadanych środków własnych (z dotacji Organizatora) przeznaczonych na działalność statutową oraz pozyskanych w ramach aplikacji do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, organizacji, stowarzyszeń, wydawnictw, Rad Dzielnic - Nowohucka Biblioteka Publiczna kupuje nowości wydawnicze oraz prowadzi działalność kulturalno-oświatową promującą ważne wydarzenia literackie i artystyczne, zapewnia swoim czytelnikom nieograniczony dostęp do Internetu, posiada automatyczny katalog zbiorów.

W roku 2009 w ramach projektu „*Wyjść poza mrok*” – *informacja i edukacja* utworzono w Filii nr 4 NhBP Oddział Książki Mówionej, którego celem było poszerzenie pakietu usług bibliotecznych oraz niwelowanie barier w dostępie do informacji i wiedzy osób niewidomych i niedowidzących. W ramach projektu zakupiono audiobooki oraz książki z dużym drukiem, wyposażono czytelnię w sprzęt komputerowy ze specjalistycznym oprogramowaniem udźwiękowiającym oraz zakupiono pomoce optyczne w postaci lup i linijek (dla wszystkich filii NhBP). Dla czytelników niewidomych, niedowidzących oraz seniorów zorganizowano warsztaty prezentujące możliwości programu HAL oraz przeglądy audionowości promujące literaturę polską i obcą.

Projekt uzyskał dofinansowanie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Programu „Literatura i czytelnictwo”, Priorytet „Promocja Literatury i Piśmiennictwa Kulturalnego”, zadanie: „Dofinansowanie ogólnopolskich przedsięwzięć z zakresu czytelnictwa osób niewidomych i słabo widzących” w kwocie 15 000 zł, tj. 75 % środków na realizację zadania. Projekt wsparła też Rada Dzielnic XVIII w kwocie 2 000 zł.

W ramach promocji czytelnictwa Nowohucka Biblioteka Publiczna organizuje następujące imprezy cykliczne:

„Czytam, więc wiem”.

We wszystkich placówkach Nowohuckiej Biblioteki Publicznej przeprowadzane są spotkania i konkursy, których celem jest zachęcenie dzieci i młodzieży do czytania literatury popularnonaukowej, do rozwijania własnych pasji i zainteresowań poprzez kontakt z książką oraz wyrobienie nawyku ewaluacji informacji zaczerpniętych z Internetu. Konkursy adresowane są do dzieci w różnym wieku i obejmują zagadnienia z różnych dziedzin wiedzy

„Dzieci dzieciom”

Współpracując z nauczycielami oraz instruktorami ośrodków kultury Nowohucka Biblioteka Publiczna realizuje projekt „Biblioteka miejscem spotkań”. W filiach bibliotecznych spotykają się młodzi aktorzy, którzy pod opieką swoich nauczycieli i instruktorów przygotowują minispektakle teatralne, montaż słowno-muzyczny i prezentują je swoim kolegom z innych szkół i przedszkoli.

„Czytanie zbliża”

We wszystkich filiach NhBP prowadzone są spotkania integracyjne dla dzieci z rodzicami, dziadkami i opiekunami, które wyrabiają nawyk obcowania z książką oraz

zachęcają dorosłych do twórczych poszukiwań i aktywnego spędzania czasu ze swoimi dziećmi. W czasie zajęć najmłodszym bywalcom bibliotek, książki czytają bibliotekarze, rodzice, starsze rodzeństwo, po czym następują zabawy językowe i plastyczne, gry dydaktyczne oraz zadania inspirowane literaturą dziecięcą. Spotkania odbywają się w środowe popołudnia, cyklicznie w każdej filii według przyjętego harmonogramu.

Nowohucki Czytelnik Roku

Celem jest promocja czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży oraz zachęcenie młodych ludzi do aktywnego i twórczego uczestnictwa w życiu bibliotek. W ramach tego konkursu przygotowywane są przeglądy nowości mające zainteresować czytelników najwartościowszymi nabytkami i pokazać książki, po które warto sięgać.

„Nowohucki Dzień Głośnego Czytania” – 29 września

W ramach promocji książki i czytelnictwa Nowohucka Biblioteka Publiczna 29 września organizuje (w roku 2011 będzie to trzeci) Nowohucki Dzień Głośnego Czytania. Co roku w akcję włączają się aktorzy Teatru Ludowego i Teatru im. Juliusza Słowackiego, radni, policjanci. W tym dniu w placówkach bibliotecznych oraz m.in. w Domu Środowiskowym „Vita” dla niepełnosprawnych, w szpitalach nowohuckich – oprócz głośnego czytania, organizowane są gry literackie, zajęcia plastyczne, konstrukcyjno-plastyczne i parateatralne, zabawy animacyjne, i taneczno-ruchowe inspirowane literaturą.

W Filii nr 8 w ramach programu „Tu czytamy!” (przy wsparciu Instytutu Książki) Biblioteka prowadzi **„Dyskusyjny Klub Książki** (od 2007 r. dla dorosłych, od 2008 dla młodzieży). Raz w miesiącu organizowane są spotkania, których celem jest integrowanie ze sobą osób, które łączy pasja czytania oraz chęć wymiany myśli i opinii na temat przeczytanych lektur. Dodatkowym walorem Klubu są działania edukacyjne prowadzone przez moderatorów. Młodzież przy okazji spotkań poznaje sposoby sporządzania notatek, rozwija swój język, wiedzę na temat autorów, nabywa umiejętności prezentowania swojego stanowiska i jego obrony przy użyciu konkretnych argumentów.

W roku 2011 pomimo ograniczonych środków, systematycznie i konsekwentnie są poszerzane księgozbiory oraz rozwijane są działania promocyjne i edukacyjne, mające na celu zwiększenie aktywności czytelniczej różnych grup społecznych, podniesienie kompetencji czytelniczych zmierzających do samodzielnego i świadomego odbioru dzieła literackiego jako źródła przeżyć estetycznych i wiedzy o otaczającym świecie. Rozpoczęto realizację projektów:

„Nowa Huta czyta”, którego celem jest kreowanie potrzeb i pozytywnych nawyków czytelniczych wśród różnych grup społecznych i wiekowych mieszkańców Nowej Huty. Cel realizowany jest poprzez organizowanie wydarzeń artystycznych np. Nocy w Bibliotece, konkursu czytelniczego, Literackiego tramwaju, Nowohuckiego Dnia Głośnego Czytania z wykorzystaniem różnych form i metod pracy z potencjalnym użytkownikiem Biblioteki. Projekt uzyskał dofinansowanie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Programu; „Wydarzenie artystyczne”, Prioritytet „Literatura”, zadanie : „Wydarzenie literackie promujące literaturę i czytelnictwo” w kwocie 7 200 zł, co stanowi 59,02 % całości budżetu przeznaczanego na realizację zadania.

„Jak czytać współczesna literaturę”, którego celem jest zaktywizowanie uczniów szkół średnich. Projekt realizowany będzie we współpracy z XVI LO oraz wykładowcami krakowskich wyższych uczelni. Obejmuje on wykłady, spotkanie autorskie oraz konkurs na

esej na temat współczesnej powieści. Na ten cel przeznaczono środki własne biblioteki (1 200 zł).

5. Wydarzenia literackie

A/ Krakowski Salon Poezji

Cykl niedzielnych poranków poetyckich. Inicjatywa Anny Dymnej podjęta w styczniu 2002 r. W każdą niedzielę przed południem aktorzy czytają swoje ulubione wiersze. Słowom towarzyszy "żywa" muzyka w wykonaniu wybitnych instrumentalistów. Wstęp bezpłatny. Projekt od lat wspierany przez Gminę Miejską Kraków. W 2010 r. zrealizowano 33 spotkania. W planach na rok 2011 m.in. spotkania z poezją Czesława Miłosza, czytanie arcydzieł literatury światowej – „Boska komedia” Dantego z udziałem Adama Ferencego, Jerzego Ireli, Jerzego Radziwiłowicza. Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie od lat corocznie uzyskuje wsparcie finansowe ze strony Miasta na realizację „Krakowskiego Salonu Poezji”.

Środki Gminy Miejskiej Kraków na realizację „Krakowskiego Salonu Poezji”
w latach 2003-2011 (dotacje celowe lub zamówienia publiczne)

ROK	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
kwota (zł)	7 000	10 000	5 000	15 000	10 000	15 000	10 000	10 000	15 000

B/ Krakowska Książka Miesiąca

Projekt realizowany od 1995 r. przez miejską instytucję kultury Śródmiejski Ośrodek Kultury

Zgodnie z regulaminem nagrody tytułem uhonorowane są prace autorów krakowskich lub książki o Krakowie. W szczególnych przypadkach jury może nagradzać też wydawnictwa za wybitne osiągnięcia. Ideą projektu jest wyłonienie i promocja najcenniejszych wśród ukazujących się na krakowskim rynku wydawniczym książek.

Wśród dotychczasowych laureatów nagrody znaleźli się znakomici krakowscy autorzy, prezentujący różne dziedziny twórczości, m. in.: Kazimierz Olszański, Maria Rydlowa, Michał Rożek, Jan Błoński, Tadeusz Kwiatkowski, Leszek Długosz, Jacek Popiel, Czesław Miłosz, Krystyna Zbijewska, Małgorzata Sugiera, Elżbieta Zechenter-Splawińska, Jan Adamczewski, Leszek A. Moczulski, Jan Józef Szczepański, Grzegorz Niziołek, Józef Tischner, Krzysztof Pleśniarowicz, Tadeusz Nyczek, Stanisław Lem, Ireneusz Kania, Krzysztof Lisowski, Jerzy Pilch, Julian Kornhauser, Aleksander Fiut, Tadeusz Ulewicz, Ludwik Jerzy Kern, Ryszard Sadaj, Józef Baran, Andrzej Borowski, Beata Szymańska, Henryk Markiewicz, Roma Ligocka, Ewa Lipska, Joanna Olczak-Ronikier, Maria Podraza-Kwiatkowska, Stanisław Rodziński, Halina Kwiatkowska, Tadeusz Chrzanowski, Mieczysław Porębski, ks. Stanisław Musiał, Władysław Stróżewski, Andrzej Szczeklik, Andrzej Chwalba, Adam Bujak, Jerzy Jarzębski, Dorota Terakowska, Andrzej Warzecha, Adam Zagajewski, Tadeusz Lubelski, Wojciech Kuczok, Wojciech Kawiński, Piotr Krasny, Stanisław Waltoś, Sławomir Mrozek, Sławomir Shuty, Jan Michalik, Ryszard Krynicki, Kazimierz Kuczman, Agnieszka Partridge i Rafał Korzeniowski, Jerzy Gadomski, Eryk Ostrowski, Adam Ziemianin, Andrzej Nowakowski, Marek Skwarnicki, Marcin Świetlicki, Walery Pisarek, Andrzej Koziół, Adam Gryczyński, Piotr Marecki, Marta Wyka, Jan M.

Małecki, Łukasz Orbitowski, Leszek Mazan, Piotr Sztompka, Jerzy Korczak, o. Leon Knabit, o. Joachim Badeni, Aleksander B. Skotnicki.

6. Aktywność gminnych instytucji kultury w obszarze promocji literatury, książki i czytelnictwa.

A/ Śródmiejski Ośrodek Kultury

Istotnym obszarem działalności Śródmiejskiego Ośrodka Kultury jest promowanie współczesnych pisarzy i poetów, literatury i książki. Seria Poeci Krakowa, obok pisma „Fragile” i nagrody **Krakowska Książka Miesiąca** to jedne z ważniejszych inicjatyw w tym obszarze.

PROFIL: Literatura – słowo- teatr

- Nagroda „**Krakowska Książka Miesiąca**” (od 1995 r.).
- **Ogólnopolski Konkurs Poetycki „Dać Świadectwo”** oraz pokonkursowa seria wydawnicza „Dać Świadectwo”. Zrealizowano 18 edycji. Obecnie trwa 19. edycja konkursu. Efektem jest wydanie książki, jako nagrody głównej w konkursie. Dotychczas ukazało się 18 tomików autorskich i trzy tomiki zbiorowe, w których opublikowano utwory wszystkich nagrodzonych i wyróżnionych twórców, a także jeden tom z tłumaczeniami wierszy laureatów (tom wydany został z okazji wyjazdu laureatów konkursu na spotkania literackie do Pragi i Norymbergi). Od dwóch lat ogłoszeniu wyników konkursu towarzyszy sesja naukowa "Wokół poezji", której pokłosie jest także wydawane w formie książkowej.
<http://www.lamelli.com.pl/podstrona.php?str=dac-swiadectwo>
- Seria Wydawnicza „**Poeci Krakowa**” (publikacja wyborów poezji najważniejszych poetów krakowskich. Dotychczas - w ramach tej serii - ukazało się 16 tomów poetyckich, seria w dużej mierze zależna od dotacji Miasta).
http://www.lamelli.com.pl/podstrona.php?str=7_2_0
- **Małopolski Konkurs Literacki dla Młodzieży „Na tropach Kaliope”** (3 edycje) - adresowany do młodzieży szkół średnich.
- Informator Śródmiejskiego Ośrodka Kultury „Lamelli”, który pełni rolę nie tylko informatora z programem ŚOK, ale także publikowane są na jego łamach utwory literackie oraz artykuły publicystyczne dotyczące kultury.
- Regularne promocje nowych książek.
- Promocje młodych twórców literackich na łamach internetu i pisma - miesięcznika „www.lamelli.com.pl”.
- Promocja literatury na łamach kwartalnika „**Fragile**” (pismo wydawane od 2008 r.)
- Seria Wydawnicza „debiuty Lamelli”.
- Okazjonalne wydawnictwa jubileuszowe – np. Krzysztof Lisowski „Budzik Platona” (30-lecie pracy twórczej), Stanisław Stabro „Oko Thery” (40-lecie pracy twórczej).
- Strona internetowa www.lamelli.com.pl, gdzie znajdują się informacje dotyczące promowania literatury przez ŚOK, ale jednocześnie poprzez nią promowana jest twórczość literacka. Na jej łamach znajdują się wszystkie numery informatora „Lamelli”, a także zarchiwizowana, wydawana przed laty przez ŚOK "Magdalenka Literacka".
- Cykl spotkań „Transpoetica”, w ramach których prezentowana jest poezja różnych krajów.
- Spotkania z pisarzami, poetami, dziennikarzami promujące ich książki.
- Jubileusze poetów i pisarzy.

- Od 2009 r. ŚOK przejął i prowadzi Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”.
- Nagroda Krakowska Książka Miesiąca, która od prawie 20 lat honoruje twórców i wydawnictwa krakowskie. Wśród jej laureatów byli m.in. Stanisław Lem, Jan Józef Szczepański, Czesław Miłosz, Sławomir Mrożek i wielu innych twórców.
- Spotkania warsztatowe poetyckie w ramach **Grupy Poetyckiej „Každy”**, a także w ramach posiadanych środków inne warsztatowe spotkania literackie.
- W struktury organizacyjne ŚOK wpisana została Piwnica Pod Baranami jako: **Ośrodek Dokumentacji i Inicjatyw Artystycznych „Piwnica pod Baranami”**, który także zajmuje się promowaniem kultury słowa, poprzez spotkania kabaretowe, recitale, cyklicznie realizowany co roku *Koncert dla Piotra S*.
- We współpracy ze Wspólnotą Polską w latach ubiegłych organizowane były również warsztaty literackie dla twórców kresowych piszących po polsku. W ramach tego projektu odbywały się także wyjazdy krakowskich poetów (Józef Baran, Adam Ziemianin, Stanisław Stabro, Andrzej Warzecha) do Lwowa, Stryja, Drohobycza, Medyki na spotkania literackie.

B/ Ośrodek Kultury im. C.K. Norwida

Dni Norwidowskie w Krakowie organizowane są od 17 lat przez Ośrodek Kultury im. C.K. Norwida przy udziale XII LO im. C.K. Norwida w Krakowie. Jest to projekt edukacyjny, którego adresatem jest głównie młodzież szkół średnich. Głównym założeniem programu jest upowszechnianie twórczości C.K. Norwida: poety, myśliciela, rzeźbiarza, tłumacza, znawcy kultur. W programie zawarty jest również kontekst literacki dla dzieła Norwida w odniesieniu do twórczości między innymi T. Różewicza, Z. Herberta i Cz. Miłosza. Ośrodek Kultury jest jedyną instytucją kultury w kraju, która za upowszechnianie dorobku C.K. Norwida została wyróżniona Medalem przez Fundację Norwidowską. Projekt realizowany jest przy współpracy z Uniwersytetem Jagiellońskim i Uniwersytetem Pedagogicznym w Krakowie.

Literackie Wtorki w Klubie Kuźnia.

Ośrodek jest miejscem spotkań warsztatowych Grupy literackiej „Sylaba”. Skupia ponad 20 osób. W każdy trzeci czwartek miesiąca, od godz. 18.00, członkowie dyskutują o wierszach własnych oraz zjawiskach i fascynacjach literackich. Warsztaty literackie „Sylaby” prowadzi znana krakowska poetka Elżbieta Zechenter-Splawińska. Gośćmi „Sylaby” na warsztatach literackich byli znani krakowscy poeci: Ewa Lipska, Józef Baran i Henryk Cyganik. „Sylaba” wydała trzy Almanachy (1995, 2000, 2005) z utworami Jagody Cieszyńskiej, Alicji Pochylczuk, Jadwigi Solarz, Leszka Wójcika, Anny Wojnarskiej-Maińskiej, Jerzego Franczaka, Moniki Mostowik, Marcina Ożoga, Marty Pilszczek, Cezarego Zalewskiego, Marty Eloy Cichockiej, Marcina Balickiego, Justyny Derlatki, Karoliny Grzywnowicz, Kuby Kisielewskiego, Łukasza Mańczyka, Anny Mazeli, Kamy Szutowskiej, Artura Techmańskiego, Katarzyny Tobjasz, Elizy Tołwińskiej, Hanny Tołwińskiej, Katarzyny Wrońskiej, Grzegorza Zaricznego, Kai Gawryszczak, Adama Górki

W roku 2004 r. wydano zbiór opowiadań „Taka ładna” Moniki Mostowik, w 2005 r. „Akrobatki” tej autorki, w 2004 r. zbiór poezji „służebność światła” Łukasza Mańczyka, zaś w 2006 r. tomik poetycki Kuby Kisielewskiego „Kiedyś umiałem kochać od prawej do lewej”, w 2006 r. tomik poezji Kamy Szutowskiej pt. „Wyciąg krzeselkowy”

C/ DOM KULTURY „PODGÓRZE”

Cykle literackie:

„Poeta wg poety”

„Poeta według poety” to spotkania z wybitnymi polskimi poetami różnych generacji, przedstawiającymi jednego, wybranego przez siebie poetę-mistrza, którego dzieło wywarło największy wpływ na własną drogę twórczą. Spotkania stają się niepowtarzalną okazją, aby usłyszeć wiersze klasyków poezji polskiej i światowej w osobistym wyborze i interpretacji samych poetów.

„Podgórska Scena Poezji”

Spotkania prezentujące wybitnych poetów polskich i europejskich np. klasycznych poetów niemieckiego obszaru językowego.

„Misteria poetyckie”

Prezentacja dorobku krakowskich poetów zizeszonych w Konfraterni Poetów; odbywające się trzy razy w roku: „Zaduszki poetów”, „Chleb nadziei”, „Kolęda dla bezdomnego”.

„Spotkania dworskie w Dworze Czeczów”

Promocja poezji w formie śpiewanej m.in. Bolesława Leśmiana.

„Filiżanka z poezją w Dworze Czeczów”

Prezentacja utworów poetyckich oraz rozmowy na temat poezji i ich twórców.

Ponadto:

- promocje nowych książek przeważnie krakowskich autorów,
- biesiady literackie i multimedialne,
- imprezy kulturalne prezentujące literaturę regionu (jak „Wieczór tatrzański”, „Wieczór rosyjski” itp.),
- promocje tomików poetyckich w cyklu „Debiuty”.

Upowszechnianie literatury wśród najmłodszych poprzez:

- konkursy recytatorskie (np. „Poezja kobiet”, „Proza i poezja antyku”, „Posłuchajcie oto bajka”, „Poezja polska”).
 - konkursy czytelnicze (np. testy znajomości z baśni H. Ch. Andersena, polskiej literatury dziecięcej, mitologii greckiej),
 - konkursy plastyczne – ilustracje do wybranych wierszy lub powieści,
 - warsztaty edytorskie dla dzieci dotyczące książki „Książka ma swoje tajemnice”;
- wśród dorosłych poprzez gawędy i wykłady o znanych postaciach ze świata literatury polskiej i światowej

D/ CK Dworek Białoprądnicki

Cykliczne imprezy literackie:

Piwnica Literacko-Muzyczna

„Piwniczne” spotkania prowadzone przez **Henryka Płuwaka** skupiają autorów prozy oraz poezji, mają charakter wieczorów promocyjnych, happeningów, występów zespołów

muzycznych i teatralnych oraz spotkań warsztatowych **Formacji Artystycznej „Szesnaście”** (poniedziałki, godz. 18.00, wstęp wolny).

Nagliskalki

W ostatni poniedziałek miesiąca krakowski poeta – **Maciej Naglicki** zaprasza na autorską imprezę „**Nagliskalki**”. Jest to autorski cykl krakowskiego poety, pedagoga, kierownika Klubu Kultury „Mydlniki”, działającego w strukturach administracyjnych Dworku Białoprądnickiego. Na spotkaniach prezentowane są dokonania młodych twórców, debiutujących autorów, poetów i literatów. Spotkania odbywają się raz w miesiącu, w poniedziałki o godz. 18 00, wstęp wolny.

„Czytasz? Czytam. Czytamy!”

Zaproszenie do głośnego wspólnego czytania najmłodszym, w towarzystwie ich rodziców. Raz w miesiącu w sobotnie przedpołudnie Ośrodek zaprasza do wspólnej zabawy w odkrywanie świata poprzez zaczarowany świat książki, proponując zarówno literaturę nieco zapomnianą, jak i nowości wydawnicze. Spotkania organizowane są we współpracy z wydawnictwem „Znak”. Na każdym prezentowana jest książkowa nowość dla najmłodszych czytelników. Raz w miesiącu, sobota godz. 12.00, wstęp wolny.

Wydawnictwa CK Dworek Białoprądnicki:

Magazyn kulturalny „Dworzanin”

Ukazuje się od marca 2006 r. Wydawany jest 4 razy w roku jako kwartalnik, w formie papierowej i elektronicznej. Poświęcony jest literaturze pięknej, sztukom plastycznym, teatrowi, filmowi oraz muzyce. Pismo skoncentrowane jest na zjawiskach kultury w domach i ośrodkach kultury, klubach i innych terenach objętych działalnością Centrum Kultury. „Dworzanin” skierowany jest do odbiorców różnych grup wiekowych, okazjonalnie dołączana jest wkładka tylko dla dzieci i młodzieży zawierająca fragmenty wartościowej literatury dziecięcej oraz kolorowanki, quizy, konkursy i łamigłówki. Celem czasopisma jest przede wszystkim tworzenie warunków do rozwoju czasopiśmiennictwa kulturalnego, a także popularyzacja czytelnictwa, integrowanie lokalnej społeczności, służenie pomocą działaczom kultury w propagowaniu form pracy kulturalnej. Redaktorem naczelnym jest Stanisław Franczak. Pismo jest bezpłatne, dostępne w Centrum Kultury „Dworek Białoprądnicki”, klubach kultury na terenie dawnej dzielnicy Krowodrza w Krakowie, w czytelnich, bibliotekach i w Internecie, wyższych uczelniach, księgarniach i miejscach kultury. Dotacja na 2011 rok: 20 tys. zł.

Ponadto, w roku 2008 Centrum Kultury „Dworek Białoprądnicki” wydało popularnonaukową publikację książkową „**Miasto błękitnych nut, czyli historia krakowskiego jazzu i nie tylko...**” autorstwa Antoniego Krupy, muzyka i dziennikarza muzycznego, od lat związanego z Radiem Kraków. Książka prezentuje krakowską scenę muzyczną lat 1960-1975 oraz dokumentuje historię krakowskiego jazzu z uwzględnieniem krakowskiej sceny rockowej (big-beatowej) lat 60. i 70. XX wieku. Autor znakomicie oddaje atmosferę początków i rozkwitu jazzu w Krakowie, tworzenia się legendarnych grup, pierwszych festiwali, kształtowania nowych nurtów, opowiada o narodzinach jazzowej awangardy. Publikacja przybliży sylwetki znanych i podziwianych muzyków, występujących dziś na scenach całego świata. Na książkę składa się cykl wywiadów radiowych z muzykami

oraz animatorami krakowskiej sceny muzycznej nagranych przez autora publikacji w okresie jego prawie 40-letniej pracy dziennikarskiej. Nakład – 2000 egzemplarzy. Publikacja dostępna jest w Dworcu Białoprądnickim oraz kilku krakowskich księgarniach

DZIAŁANIA KRAKOWSKIEGO BIURA FESTIWALOWEGO

Krakowskie Biuro Festiwalowe (KBF) organizuje i współorganizuje festiwale imienia wybitnych pisarzy, których losy związane były z Krakowem: światowej sławy prozaika Josepha Conrada oraz poety-noblisty - Czesława Miłosza. Są to wydarzenia wpisane w program „6 Zmysłów” dla podkreślenia rangi literatury w promocji kulturalnej Miasta. Nawiązują one do roli Krakowa jako literackiego centrum Europy Środkowo-Wschodniej oraz miejsca historycznych spotkań poetów Wschodu i Zachodu, miasta wybitnych osobowości literatury oraz miasta prozy i poezji. KBF organizuje obydwie wydarzenia we współpracy z najważniejszymi z instytucjami literackimi, środowiskami pisarzy, wydawców i księgarzy, Targami Książki w Krakowie i mediami.

Poniżej przedstawiam założenia dotyczące współpracy i finansowania wymienionych wydarzeń, jak również informację o założeniach dotyczących koordynacji oraz kosztach, jakie ponosi KBF z tytułu organizacji.

Międzynarodowy Festiwal Literatury im. Josepha Conrada

Festiwal Conrada organizowany jest od 2009 r. we współpracy Krakowskiego Biura Festiwalowego i Fundacji Tygodnika Powszechnego. Organizowany przez Miasto Kraków, Krakowskie Biuro Festiwalowe i Fundację Tygodnika Powszechnego Międzynarodowy Festiwal Literatury im. Conrada jest platformą współpracy blisko 40 instytucji kulturalnych (galerii, teatrów, wydawnictw, mediów, i in.). Nazwisko Josepha Conrada symbolizuje uniwersalny wymiar doświadczeń bodaj najświetniejszego polskiego pisarza, który wybrał język angielski jako swój własny i tworzył tylko w nim, zdobywając sławę oryginalnego stylisty i świadka epoki. Młody Józef Konrad Korzeniowski właśnie z Krakowa wyruszył w 1873 r. w swoją podróż i po latach wrócił do miasta swojej młodości jako patron literatury światowej.

Gośćmi festiwalu są twórcy z różnych krajów, piszący w różnych językach, reprezentujący różne kultury i różne światopoglądy. Celem przedsięwzięcia jest stworzenie wielobarwnej mozaiki artystycznej, która odzwierciedla bogactwo światowej literatury, przybliżając polskiemu czytelnikowi mało znane dotąd obszary myśli i wrażliwości. Na festiwalu gościli najwybitniejsi polscy twórcy literaccy, krytycy, reportażyści, beletryści, a także doborowe grono pisarzy zagranicznych: m.in. Etgar Keret, Atiq Rahimi, Per Olov Enquist, Pascal Quignard, Jurij Andruchowycz, Sven Lindquist, Herta Muller, Amos Oz i inni. Festiwal zajmuje się pojęciami innych światów, innych języków, światów utraconych i porzuconych, w sposób istotny wskazując na wiele narracji i języków, jakimi posługuje się literatura. Dyrektorem Festiwalu jest prof. Michał Paweł Markowski – jeden z najwyższycy cenionych polskich humanistów, Dyrektor Centrum Studiów Humanistycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego, a także dyrektor studiów humanistycznych na Uniwersytecie Illinois w Chicago (USA). Festiwal gromadzi rocznie ok. 10 000 uczestników i odbywa się równolegle z Targami Książki w Krakowie (w 2010 r. Targi odwiedziło 30 000 czytelników), aby podkreślić związki literatury z przemysłem książki i tym samym lepiej docierać do czytelnika. W 2011 r. Kraków odwiedzą J.M.G. Le Clezio, Art Spiegelman, David Grossman,

Natasza Goerke, Janusz Rudnicki, Piotr Ibrahim Kalwas, Michael Fried, Peter Handle, Martin Pollack, Wim Wenders, Elif Şafak, Michel Houellebecq, Władimir Sorokin, Andres Bodegard, Susan Bernofsky, Daniel Mendelshon, Bret Easton Ellis, Haruki Murakami oraz Neil Gaiman.

Wydatki na festiwal w 2009 r.

Całkowity koszt zadania wynosił: 902 937,82 zł

Krakowskie Biuro Festiwalowe: 639 937,82 zł

Fundacja Tygodnika Powszechnego: 73 000 zł

Wsparcie w ramach środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego: 150 000 zł

Województwo Małopolskie: 40 000 zł

Wydatki na festiwal w 2010 r.

Całkowity przewidywany koszt zadania wynosi: 807 682,44 zł

Krakowskie Biuro Festiwalowe: 399 682,44 zł

Fundacja Tygodnika Powszechnego: 163 000 zł

Wsparcie w ramach środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego: 210 000 zł

Województwo Małopolskie: 35 000 zł

2. Festiwal Literacki im. Czesława Miłosza

Od roku 2011 r. na mocy porozumienia Miasta Kraków, Uniwersytetu Jagiellońskiego i Instytutu Książki Krakowskie Biuro Festiwalowe podjęło się organizacji Roku Miłosza, a w szczególności 2. Festiwalu Miłosza (pierwsza edycja organizowana była przy wsparciu Miasta (środki pochodzące z dotacji Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego).

Festiwal Literacki im. Czesława Miłosza zrodził się z dyskusji i odczytów, jakie w latach 1997 i 2000 organizowano pod patronatem Wisławy Szymborskiej i Czesława Miłosza. Odbywały się tu wówczas **Krakowskie Spotkania Poetów Wschodu i Zachodu**, na które przybyło blisko 40 autorów z 15 krajów – m.in. z Irlandii, USA, Rosji, Szwecji, Niemiec, Chin, Słowenii, Litwy, Korei i Izraela. W latach 2002–2004 i 2006 za sprawą University of Houston czterokrotnie zorganizowano w **Krakowie Seminaria Poetyckie**, w ramach których razem z 20 poetami amerykańskimi wystąpiło 18 poetów polskich. Zagraniczni goście podkreślali wyjątkową atmosferę spotkań, którą tworzyły zarówno niezwykła sceneria krakowskich kościołów, synagog i uczelni, jak i wyrobiona publiczność. Czesław Miłosz jako mieszkaniec i honorowy obywatel Krakowa był niezmiernie dumny, że mógł być gospodarzem, patronem i animatorem spotkań, gromadzących pod Wawelem najwybitniejszych współczesnych poetów – którzy w dużej mierze przyjeżdżali tu dla niego.

W pięć lat po śmierci poety, w 2009 r., Instytut Książki zainaugurował Festiwal Literacki im. Czesława Miłosza. Gośćmi Festiwalu byli poeci z różnych krajów i różnych pokoleń, także ci, których twórczość uhonorowana została Nagrodą Nobla. Na pierwszą edycję, noszącą tytuł „**Zniewolony umysł**”, złożyły się wieczory poetyckie, dyskusje panelowe, pokazy filmów i szereg imprez towarzyszących: koncertów, wystaw. Festiwal ma być okazją do poważnej wymiany poglądów i poruszać problemy współczesnego świata, które znajdują odbicie także w dziele Miłosza. W roku 2011 blisko dwustu pisarzy, poetów, tłumaczy i znawców twórczości Czesława Miłosza z czterech kontynentów, w tym przyjaciele Noblisty, krytycy jego twórczości, historycy literatury, znawcy twórczości, ale także „młodzi gniewni” dyskutujący ze spuścizną poetycką i eseistyczną Czesława Miłosza, spotkają się na 2. Festiwalu Miłosza pod hasłem *Rodzinna Europa*. Wydarzenie jest najważniejszym

akcentem polskich obchodów *Roku Miłosza* ogłoszonego przez Sejm RP i Parlament Litwy w związku z setną rocznicą urodzin Poety. W Festiwalu udział zapowiedzieli m.in.: Wisława Szymborska, Derek Walcott, Timothy Garton Ash, Bei Dao, John Gray, Robert Hass, Jane Hirschfield, Zadie Smith, Thomas Venclova, Adam Zagajewski, Ołeh Łyszeha i Helen Vendler. Na placu Szczepańskim powstanie unikalny Pawilon Miłosza wyposażony w multimedialne prezentacje filmowe pokazujące „Miejsca Poety” – unikalny splot literackich podróży i fascynacji.

Trwają prace nad przygotowaniem festiwalu. Jego precyzyjne koszty będą możliwe do określenia po rozliczeniu projektu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego. KBF pozyskało rekordową dotację na ten cel w wysokości 1 120 000 zł (wsparcie Instytutu Książki w ramach środków MKiDN). Przewidywany koszt zadania wynosi 1 523 000 zł, a wkład Krakowskiego Biura Festiwalowego 403 000 zł.

Jednocześnie w ramach roku Miłosza odbywa się Projekt Miłosz Wyzwolony, w ramach którego odbędą się takie elementy projektu jak: Jenny Holzer, Ogród Zen, Liryczne Tramwaje, Camera Obscura, 4P. Są to odsłony zadania, które od chwili uruchomienia/odsłonięcia staną się głośnymi wydarzeniami, komentowanymi w Polsce i Europie. Dodatkowo niekonwencjonalne działania promocyjne dystrybuowane wśród mieszkańców i turystów stworzą wrażenie wszechobecności tematów miłoszowskich w przestrzeni publicznej. Dzięki rozbudowanemu projektowi zaangażowane zostanie wiele przestrzeni publicznych Krakowa, które będą służyć obchodom przez cały rok. Na realizację opisanego projektu pozyskano wsparcie ze środków MKiDN w wysokości 600 000 zł.

W związku ze staraniami o Tytuł Miasta Literatury UNESCO w 2012 r. miasto Kraków chce przystąpić do Sieci Miast Pisarzy Uchodźców ICORN (International Cities of Refugees Network). Umowa z ICORN mogłaby być podpisana w symbolicznym momencie – w stulecie urodzin Czesława Miłosza – jednego z największych polskich uchodźców literackich XX w. W ten sposób Kraków pragnie podkreślać i rozwijać swój status azylu literackiego dla intelektualnych dysydentów oraz literackiej Bramy na Wschód, centrum ważnego dla promocji literatury i języków słowiańskich.

Trwają prace redakcyjne nad powstaniem wniosku o Tytuł Miasta Literatury UNESCO (etap korekty i składu graficznego), a także rozmowy koncepcyjne na temat integracji działań literackich na zasadach działania podobnych instytucji w Europie. Istnienie mechanizmów koordynujących wydaje się konieczne, aby miasto było partnerem dla wszystkich lokalnych, ogólnopolskich i zagranicznych podmiotów zajmujących się literaturą, tym bardziej, że Kraków zamierza także w przyszłości wprowadzać do sieci miast UNESCO ośrodki, z którymi prowadzi współpracę kulturalną i gospodarczą: Wilno, Lwów, Lipsk, Bratysławę, Budapeszt, Sankt Petersburg, a także rozwijać współpracę w ramach sieci ze swoimi partnerskimi miastami: Edynburgiem (zarazem pierwszym miastem sieci), Dublinem, oraz z europejską potęgą na rynku książki – Frankfurtem nad Menem. W ramach budowania wspólnych programów literackich Kraków pragnie też zacieśnić współpracę z pobliską Pragą – również aplikującą do tytułu Miasta Literatury UNESCO.

Powyższe działania mają się przyczynić do podniesienia kulturalnych kompetencji mieszkańców, poprawy spójności społecznej, a także sprzyjać rozwojowi dialogu społecznego i międzykulturowego. Działania na polu literatury pozwolą także wzmocnić znaczenie Marki Kraków oraz sukcesywnie powiększać środki finansowe pochodzące z odpowiednich funduszy zewnętrznych (programy regionalne, ministerialne, unijne) na

rozwijanie modelu zarządzania i funkcjonowania literatury w społecznościach miejskich oraz na promocję literackiego Krakowa na płaszczyźnie krajowej i makroregionalnej. Mają też pozwolić powiązać strategię literacką Krakowa z nowymi rozwiązaniami w Funduszach Operacyjnych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz programów Instytutu Książki.

Uzyskanie tytułu Miasta Literatury UNESCO jest niepowtarzalną okazją utrwalenia wyznaczonych kierunków rozwoju, opracowania planów wdrażających artystyczne strategie miasta, a dla Krakowa jest szansą, aby mógł rozwijać się zgodnie z duchem artystycznego, społecznego i międzykulturowego dialogu, a także służyć przykładem innym miastom Europy Środkowo-Wschodniej.

z up. PREZYDENTA MIASTA

Tadeusz Trzmiel
Z-ca Prezydenta Miasta Krakowa

Otrzymują:

1. Adresat
2. Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego
3. Wydział Informacji, Turystyki i Promocji
4. Krakowskie Biuro Festiwalowe
5. Pełnomocnik ds. Ochrony Informacji Niejawnych
6. Biuletyn Informacji Publicznej
7. Aa